

Projev prezidenta Svazu průmyslu a dopravy ČR Jaroslava Míla

Vážený pane premiére, vážený pane místopředsedo Senátu, vážení členové vlády, členové představenstva, zástupci zahraničních misí v České republice, vážení hosté, dámy a pánové.

Dovolu mi, abych Vás všechny přivítal na Sněmu Svazu průmyslu a dopravy České republiky. Organizace, která zastupuje ty, kteří vytvářejí hodnoty v této zemi. Politici a státní správa by s takto vytvořenými hodnotami měli zacházet způsobem, který nám všem zajistí prosperitu.

sdrůžujeme
29 odvětvových svazů
100 individuálních členů
reprezentujeme
800 tis. zaměstnanců

Málokdo v tomto sále by si dovolil říci, že jsme udělali vše, co bylo možné, pro rozvoj podnikání a rozvoj hospodářství jako celku. Tím nezpochybňuji některé pozitivní výsledky, nezpochybňuji ani skutečnost, že růst HDP o více než 4% a dvojciferný růst průmyslové a stavební výroby je zprávou, která nás všechny těší. Nicméně jsme přesvědčeni o tom, že potenciál hospodářství je silnější, že máme na to, abychom zajistili rychlejší překonávání rozdílů mezi ekonomickou úrovní našeho státu a úrovní vyspělých zemí Evropské unie. Naše hospodářství má na víc a při rostoucí zahraniční poptávce, po odstranění administrativních bariér a při aktivní prorůstové politice se, podle názoru řady odborníků, může naše ekonomika dostat na tempa růstu mnohem vyšší.

Svaz průmyslu a dopravy si za čtrnáct let působení - díky silné a odborně zdatné členské základně - vytvořil profesionální zázemí, které mu umožňuje vyjadřovat se kvalifikovaně k problematice ekonomického vývoje. Ovlivňování hospodářské politiky státu považujeme za jeden ze základních závazků, které máme vůči své členské základně.

Nepřeceňujme úlohu státu pro rozvoj hospodářství, ale na druhé straně stát musí plnit svoji roli při vytváření podmínek pro růst podnikatelských aktivit.

Po několikáté nabízíme k diskusi pohled našeho Svazu na řešení aktuálních ekonomických problémů.

Zpráva o vývoji a stavu hospodářství

Naše názory jsou vyjádřením odpovědnosti nejen vůči členské základně Svazu, ale vůči všem občanům této země. Řekl jsem to již několikrát a nemohu to neříci i dnes: moudrá vláda naslouchá těm, kteří hodnoty vytvářejí, jejichž činnost je podmínkou pro tvorbu a udržení pracovních příležitostí. Státní administrativa si musí uvědomit, že tvorba ekonomických hodnot je nezbytná i pro její fungování a proto musí vytvářet takové podmínky, aby hospodářství dlouhodobě prosperovalo. Sama vládní administrativa totiž pracuje mnohdy formálně a málo účinně. Předkládané dokumenty často postrádají reálné výstupy a řešení. Výsledkem je velké množství návrhů, které nejsou navzájem provázány a nezohledňují praktické zkušenosti.

Jsou země, a upřímně řečeno, nám nezbyvá než jim závidět, kde se politická reprezentace bez ohledu na své partikulární zájmy dokázala shodnout na nutnosti zajistit svojí hospodářskou politikou podmínky pro konkurenceschopnost hospodářství. Dokázala pochopit, že ekonomické problémy mají často více než politický charakter a že je v zájmu jich samotných je konstruktivně řešit. Např. Finsko bylo po rozpadu Sovětského svazu ve velmi obtížné situaci, možná obtížnější než Česká republika v období transformace, a přesto se dokázalo dostat na jedno z předních míst v hodnocení konkurenční výkonnosti na světě.

Za největší riziko pro udržitelný rozvoj ekonomiky ČR považujeme pozdě a hlavně v nedostatečném rozsahu prováděnou reformu veřejných financí. Nejsme v tomto hodnocení jediní.

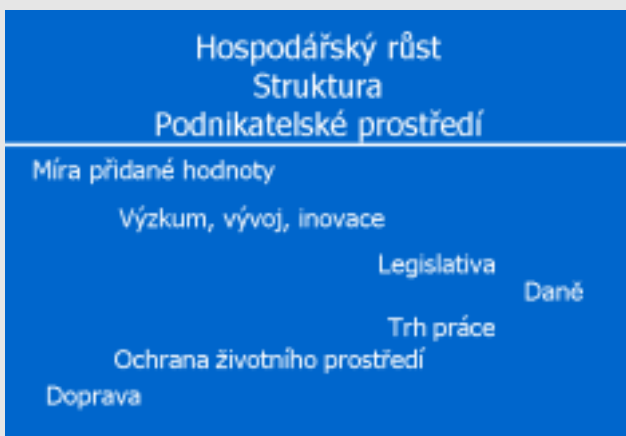
Vývoj konsolidovaného vládního dluhu v letech 1994-2004

Snížení ratingu agenturou Standart & Poor´s není po vstupu ČR do EU pozitivním signálem. Jsme prvním státem v regionu, kterému rating klesl. Jde o objektivní hodnocení činnosti vlády a výkonu státní správy za poslední 2 roky. Problémy, které Česká republika v oblasti veřejných financí má, vláda neřeší dostatečně důrazně. Svůj podíl na schopnosti dohodnout se na reformě sociálních systémů má pak celá politická reprezentace této země.

Zhoršení ratingu má za výsledek další zatížení rozpočtu nárůstem dluhové služby státu, povede ke zdražení úvěrů nejen pro podnikatele, ale v konečném důsledku i pro občany.

Ve formě ucelené hodnotící zprávy znovu nabízíme náš pohled na vývoj hospodářství. Pozornost věnujeme především oblastem, které výrazně ovlivňují výkonnost podniků.

Míra přidané hodnoty

Jedním ze základních a do budoucna neudržitelných problémů je nedostatečný růst přidané hodnoty v průmyslu. Proto by se léta slibovaná hospodářská politika státu měla soustředit na tuto oblast. V souladu s Lisabonskou strategií pak podporovat výzkum, vývoj a inovace, zaměřit se na zvyšování vzdělanostní úrovně obyvatelstva a modernizaci výrobního potenciálu zpracovatelského průmyslu a dalších odvětví.

Výzkum, vývoj, inovace

Setrvačnost v přístupech k výzkumu, vývoji a inovacím na státní, ale i podnikové úrovni, by nutně vedla k celkovému

zaostávání výkonnosti naší ekonomiky za vyspělými státy. Není to jenom otázka navýšení prostředků věnovaných na podporu VaV, ale stejně závažnou otázkou je nízká úroveň spolupráce mezi průmyslem a výzkumnými institucemi. Je nutné změnit relaci mezi institucionálním a účelovým financováním a vytvořit účinný systém ekonomických nástrojů motivujících:

- a - podnikovou sféru k investicím do výzkumu a vývoje,
- b - výzkumné podniky ke spolupráci s průmyslem.

Legislativa

Výzvou pro vládu a zákonodárné sbory je kvalita právních norem. Jsou netransparentní, neprovázané a chybí dostupný a státem garantovaný informační systém o platných právních normách a to jak domácích, tak ujiných.

Právnímu a tím i podnikatelskému prostředí by prospělo omezení podzákoných norem a zároveň důsledné respektování zásady, že povinnosti je možné ukládat jen zákonem.

Pro zvýšení právní kultury a vážnosti k zákonu je důležité i dodržení postupu, kdy zákonná norma má nabýt účinnosti až po určité době, ve které se všechny dotčené subjekty s ní mohou seznámit.

Daně

Snaha státu zvýraznit fiskální úlohu daní se projevuje ve zvyšování nákladů podnikatelské sféry. Zcela se upouští od využití daní jako nástroje hospodářské politiky. Systém daňových zákonů je nepřehledný a zbytečně složitý.

Podnikatelská sféra o konečné podobě zákonů tak důležitých, jako jsou daňové, získává informace v době, která jí neumožňuje provést adaptaci na ně ve svých hospodářských programech.

Podporujeme korektní výběr daní jako jedno ze základních pravidel rovné hospodářské soutěže, nicméně si myslíme, že správa daní vytváří nerovné postavení mezi daňovým poplatníkem a správcem daně.

Trh práce

Vedle stavu veřejných financí je nepružnost trhu práce druhým rizikovým faktorem pro rozvoj ekonomiky ČR. Z hlediska perspektivy našeho hospodářství je velmi důležité zajistit podmínky pro rozvoj znalostní ekonomiky. Současný systém vzdělávání nereaguje na poptávku na trhu práce. Všichni víme, že existuje chronický nedostatek zejména technických profesí. Rozvoj středních odborných škol, vysokých škol technického směru je vážným limitem pro hospodářský růst v delší perspektivě.

Je třeba změnit pracovní zákonodárství tak, aby se zvýšila flexibilita při zaměstnávání. Při přípravě zákoníku práce je nezbytné, aby se vláda vrátila na počátek, zahájila časově omezenou diskusi o zásadách zákoníku práce a zastavila proces, kdy je tato norma zpracovávána odbory. Na současném postupu se totiž odmítla podílet i teoretická fronta (právní, VŠ atd.) S tímto postupem nesouhlasil ani bývalý ministr spravedlnosti Dr. Čermák. Jinak jsou všechna prohlášení o podpoře podnikatelů a spolupráci pouze prázdňými sliby.

Pozitivně hodnotíme, že si vláda uvědomila demotivující význam příliš velkoryse nastavených sociálních systémů a že se v této věci hledají řešení. Doufáme, že budou i účinná.

Ochrana životního prostředí

Svaz průmyslu a dopravy ČR se hlásí k odpovědnosti za ochranu životního prostředí, ale nemůžeme být spokojeni s tím, že ekologická legislativa neúměrně a z hlediska výsledků neúčinně zatěžuje průmyslové podniky. Prosazování předpisů na ochranu životního prostředí jde mnohdy nad rámec legislativy EU, aniž by byly využívány možnosti pro adaptaci průmyslových podniků beroucí v úvahu jejich inovační cyklus. Při tom tento postup evropské směrnice připouštějí.

Vládě chybí základní strategický rámec realisticky koncipovaného udržitelného rozvoje. Je vytvářen prostor pro subjektivní a izolované rozhodování části státní administrativy, která má odpovědnost pouze za životní prostředí, navíc ovlivněnou spíše dogmatickým a administrativním přístupem než skutečnými potřebami tvorby a ochrany životního prostředí.

Doprava

Nedostatečný rozvoj dopravní infrastruktury je limitem pro další růst hospodářství a integraci ČR do EU.

Výstavba důležitých dopravních staveb je zpomalována až zastavována neodůvodněnými zásahy ze strany ekologických aktivistů. Protahování přípravy a realizace staveb je umožněno nedostatky v legislativě. Tím je mnohdy paradoxně zpomalován proces ekologizace dopravy.

Vážným problémem je zpoždění ve výstavbě železničních koridorů a nedostatečná údržba ostatních železničních tratí i železničních dopravních prostředků.

Nejsou vytvořeny systémové a materiální podmínky pro rozvoj vodní dopravy. Stále se nedostatečně rozvíjí systém kombinované dopravy.

Dnešní situace na našich silnicích je ukázkou, jak všechny vlády od roku 1990 ignorovaly tuto oblast. Určitě to všichni myslíme upřímně, ale věřte mi, že pohled na život a dopravu je jiný, máte-li na střeše majáček či k dispozici vrtulník. Kalamitní situace na našich silnicích při nárůstu kamionové přepravy po vstupu do EU způsobuje nejen ničení silničního svršku a z toho vyvolané další investice, ekonomické poškozování Českých drah, ale především je nepřímým viníkem i nárůstu dopravních nehod, raněných a mrtvých. Na tuto situaci upozorňujeme již od května t.r.

Jak se pak máme dívat na návrh státního rozpočtu, který fakticky nezvyšuje prostředky pro Státní fond dopravní infrastruktury, když všichni dobře víme, že rozsah a kvalita dopravní infrastruktury je jednou z rozhodujících podmínek pro realizaci průmyslových investic v dané lokalitě.

Členská základna Svazu očekává od vlády zcela jasné a konkrétní kroky vedoucí k řešení celé situace.

Vážení hosté, dámy a pánové, co uvést závěrem?

Hospodářství se v posledních letech, vzhledem k potřebě snížit rozdíl v ekonomické úrovni ČR k vyspělým státům EU, nevyvíjí dostatečně dynamicky.

Vážnými problémy jsou:

- trvalý nárůst dlouhodobě nezaměstnaných,
- nevykonnost státní správy,
- nevyrovnanost veřejných financí a dramatický nárůst zadlužení na obyvatele.

Velmi negativně vnímáme také malou schopnost vládní administrativy hájit zájmy českého průmyslu i celé společnosti v EU a skutečnost, že dosud nebyly zahájeny konkrétní práce na reformách, ke kterým je třeba politického konsenzu napříč politickým spektrem.

Udržení tempa ekonomického růstu a potřebné zrychlení jeho dynamiky není možné bez řešení některých problémů kvalitativního charakteru. Ty spočívají v podpoře strukturálních změn směrem ke zvýšení míry přidané hodnoty a odklonu od struktury, která je založena na nízkých cenách práce a relativně nízké technologické náročnosti. Stejnou důležitost přikládáme i kvalitě podnikatelského prostředí.

Hospodářská politika státu se proto musí zaměřit především tímto směrem.

Chybějící národohospodářskou strategii, neumění sdružovat prostředky, působení jednotlivých ministerstev jen „na vlastním hřišti“ bez spolupráce s ostatními resorty, považujeme za nedostatky, které vývoj české ekonomiky negativně ovlivňují.

Máme za to, že je nezbytné restrukturalizovat státní správu s cílem snížit náklady na její činnost a zvýšit její výkonnost. Počet úředníků a státních institucí je problémem, kterým by se vláda měla vážně zabývat.

Na všechny tyto problémy včetně možných řešení jsme ve svém hodnocení poukázali, snažili jsme se je jasně a stručně popsat. Věříme, že se nám podaří přesvědčit vládu a parlament, že o problémech je důležité nejen mluvit, ale že je potřeba se jimi vážně zabývat a řešit je tak, aby výsledkem byla konkrétní opatření, která povedou k jejich vyřešení.

Slibů, slohových cvičení a formálně sestavených dokumentů totiž už existuje dost.

Dámy a pánové, děkuji vám za pozornost.

